

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی شش قاعده تفسیری از دیدگاه اخباریان و عقل گرایان شیعه

محل انتشار:

پژوهشنامه تالیفات قرآنی، دوره 4، شماره 8 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

سید عبدالله اصفهانی - استادیار دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

خلاصه مقاله:

چکیدگرایش اخباری، رویکردی معرفتی در حوزه دانش های شیعی نظیر: فقه، اصول، تفسیر و... یکی از جریان های فعال و تاثیرگذار محسوب می شود. پرسش پژوهش حاضر که به روش توصیفی، تحلیلی و بنیادین نگاشته شده، مقایسه دیدگاه های اخباریان و مفسران عقل گرای شیعه در قلمرو شش قاعده تفسیری است. هرچند اندیشه های نخستین اخباری گری ظاهراً حدود پنج قرن قبل از محمد امین استرآبادی به شکل نهفته و پنهان وجود داشته، ولی عمدتاً در قالب محدثان شیعه و در تضاد با اصولیانی همچون شیخ مفید، سید مرتضی، شیخ طوسی نبوده است. دستاورد مقایسه تطبیقی دو رویکرد فوق در مورد شش قاعده تفسیرگری عبارتست از: انکار مطلق اعتبار ظن در آموزه های دینی؛ اعتبار ظنون که برخاسته از عقل ناقص، قیاس، استحسان، رای شخصی و هوای نفس نباشد، با تفاوت دیدگاهشان با عقل گرایان در خصوص ظنون برخاسته از عقل محض؛ ظنی و غیر معتبر دانستن احکام نظری در اصول و فروع دین برخاسته از ظواهرقرآن؛ انحصار تحصیل یقین در احکام دینی صرفاً از طریق روایات اهل بیت(ع)؛ انکار مطلق یا محدود ساختن قلمرو قواعد چهارگانه: پیوستگی متن قرآن، سیاق، جری و تطبیق و توأمانی ظاهر و باطن قرآن

کلمات کلیدی:

بررسی تطبیقی، قواعد تفسیر، اخباریان، عقلگرایان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1620238>

